

Prezydencja Chorwacji w Radzie Unii Europejskiej styczeń – czerwiec 2020

1 stycznia 2020 r. prezydencję w Radzie Unii Europejskiej objęła Chorwacja. Będzie ją sprawować do 30 czerwca br. Chorwacja sprawuje przewodnictwo po raz pierwszy, odkąd przystąpiła do UE w 2013 roku.

Mottem chorwackiej prezydencji jest hasło: „Silna Europa w świecie wyzwań”.

SILNA EUROPA W ŚWIECIE WYZWAŃ

Obejmując prezydencje po Rumunii i Finlandii, Chorwacja zamierza osiągnąć cele określone we wspólnym programie tych trzech prezydencji. Zgodnie z hasłem prezydencji, jej program skupia się wokół 4 haseł: Europa, która się rozwija, Europa, która łączy, Europa, która chroni, Europa, która się liczy.

Chorwacka prezydencja koncentruje się na dalszym rozwój Europy, tzn. trwałym i zbalansowanym ekonomicznym rozwoju poszczególnych państw i regionów tak, aby zacierają się różnice między nimi. Chorwacka prezydencja podkreśla znaczenie współpracy w takich dziedzinach, jak transport, energia i cyfryzacja, ale także tam, gdzie współpraca już dobrze funkcjonuje: w projektach kulturowych, w turystyce czy wymianie młodzieży. Głównym celem prezydencji jest wzmocnienie programu cyfryzacji i wspieranie konkurencyjności przemysłu europejskiego oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Wiele uwagi poświęca się także propagowaniu równouprawnienia płci oraz tworzeniu lepszych możliwości dla młodych ludzi. Chorwacka prezydencja zadeklarowała swoje zaangażowanie we wzmocnienie Europejskiego filaru praw socjalnych. Filar ten ma na celu zapewnienie wszystkim obywatelom Unii dostępu do szerokiego wachlarza praw, w tym z zakresu opieki zdrowotnej, sprawiedliwych warunków pracy, uczenia się przez całe życie oraz zachowaniem równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.

Priorytety prezydencji chorwackiej

Europa, która się
rozwija

Europa, która
łączy

Europa, która
chroni

Europa, która się
liczy

Chorwacka prezydencja podkreśla także znaczenie bezpieczeństwa kontynentu, stawiając sobie za cel zbliżenie stanowisk poszczególnych państw członkowskich w kwestii migracji oraz poprawę współpracy między resortami spraw wewnętrznych państw UE. Chorwacja zamierza także dążyć do umocnienia geopolitycznej pozycji UE w relacjach z krajami trzecimi oraz z sąsiadami (rozszerzenie UE, program Partnerstwa Wschodniego). Chorwacja planuje zorganizować unijny szczyt, na który zostaliby zaproszeni przywódcy sześciu państw Bałkanów Zachodnich, chcąc wspomóc Albanię, Bośnię i Hercegowinę, Czarnogórę, Kosowo, Macedonię Północną i Serbię w ich drodze do członkostwa w UE.

Portal prezydencji chorwackiej : <https://eu2020.hr/>

Kalendarz posiedzeń za prezydencji chorwackiej :
<https://www.consilium.europa.eu/media/41429/hr-pres-2020-calendar-191122.pdf>

Prezydencja w Radzie UE

Państwa członkowskie UE przejmują rotacyjną prezydencję w Radzie UE co 6 miesięcy. Prezydencja kieruje pracami Rady nad unijnym ustawodawstwem oraz przewodniczy posiedzeniom tej instytucji na wszystkich szczeblach, pomagając zapewnić ciągłość prac UE,

Prezydencja do 2022 r.

Chorwacja: styczeń – czerwiec 2020

Niemcy: lipiec – grudzień 2020

Portugalia: styczeń – czerwiec 2021

Słowenia: lipiec – grudzień 2021

Francja: styczeń – czerwiec 2022

Czechy: lipiec – grudzień 2022

porządek procedur legislacyjnych i współpracę państw członkowskich – musi być więc uczciwym i bezstronnym mediatorem.

Państwa członkowskie, które mają kolejno sprawować prezydencję, ściśle ze sobą współpracują w 3-krajowych grupach, tworząc tzw. **Trio Prezydencji** (zwane także Trójką Prezydencji). System ten został wprowadzony w 2009 r. na mocy Traktatu z Lizbony.

Każda grupa 3 państw wyznacza długofalowe cele i przygotowuje wspólny program tematów i ważnych spraw, którymi Rada będzie się zajmować przez 18 miesięcy. Osiemnastomiesięczny program prac prezydencji jest współdzielony przez trzy państwa członkowskie. Każde z 3 państw opracowuje własny 6-miesięczny program, określając cele, które chce osiągnąć podczas swojej kadencji, a wspólnie z pozostałymi członkami Trójki wyznacza bardziej długofalowe cele, których realizacja nie jest realna w ciągu sześciu miesięcy. Kolejne rządy krajowe państw członkowskich obejmują urząd 1 stycznia i 1 lipca każdego roku. Chorwacja **przejęła przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej od Finlandii, a w lipcu przekaze je Niemcom (kolejne Trio).**

Obecna grupa składa się z prezydencji rumuńskiej, fińskiej oraz chorwackiej.

Prezydencja ma dwa **główne zadania**:

1. Planowanie i prowadzenie posiedzeń Rady i jej organów przygotowawczych
2. Reprezentacja Rady w stosunkach z innymi instytucjami UE.

Zadania prezydencji

Przygotowanie posiedzeń

- Prezydencja przewodniczy posiedzeniom Rady w poszczególnych formacjach oraz jej organów przygotowawczych i grup roboczych
- Prezydencja czuwa nad prawidłowym przebiegiem dyskusji oraz przestrzeganiem regulaminu Rady i jej metod pracy
- Prezydencja organizuje także nieformalne posiedzenia w Brukseli i w swoim kraju.

Reprezentacja

- Prezydencja reprezentuje Radę w stosunkach z innymi instytucjami UE, zwłaszcza z Komisją i Parlamentem Europejskim.
- Prezydencja prowadzi rozmowy trójstronne, nieformalne negocjacje i posiedzenia komitetu pojednawczego, podczas których stara się wypracować porozumienie co do aktów ustawodawczych
- Prezydencja pracuje w ścisłej koordynacji z przewodniczącym Rady Europejskiej oraz wysokim przedstawicielem Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

Chorwacja - charakterystyka kraju

Ustrój polityczny

Chorwacja jest wielopartyjną republiką parlamentarną na podstawie konstytucji z 1990 roku. Prezydent wybierany jest na 5 lat w wyborach powszechnych. Władza ustawodawcza jest w rękach jednoizbowego Parlamentu – Zgromadzenia Chorwackiego (Saboru) wybieranego na 4 lata i złożonego z różnej liczby członków (w zależności od ilości głosujących), wahającej się od 100 do 160 deputowanych.

- Prezydent: Kolinda Grabar-Kitarović (od 2015 r.)
- Premier: Andrej Plenković (od 2016 r.)

Najważniejsze partie polityczne: Chorwacja Wspólnota Demokratyczna (HDZ), Koalicja Narodowa, Most Niezależnych List, Żywy Mur.

Geografia

Część południowa i zachodnia jest górzysta (Góry Dynarskie), a północna i wschodnia nizinna (Nizina Panońska). Chorwacja ma także dostęp do Morza Adriatyckiego. Państwo to posiada wyjątkowe w skali Oznaczenie Euroband na tablicach rejestracyjnych XX 9 Podział administracyjny Chorwacji na żupanie świata wybrzeże z ustawionymi równoległe do niego podłużnymi wyspami. Ten typ to tzw. wybrzeże dalmatyńskie, którego nazwa pochodzi właśnie od tej chorwackiej krainy – Dalmacji. Na terenie kraju znajduje się 1185 wysp i wysepek, z czego 66 jest zamieszkałych. Największa z nich to Krk – 405 km². Długość wybrzeża chorwackiego wynosi 5835 km (łącznie z wyspami). Najwyższym szczytem jest Dinara – jej wysokość to 1830 m n.p.m. Poza tym najbardziej znanym parkiem narodowym są Jeziora Plitwickie (na liście UNESCO). Kraj ten graniczy z Bośnią i Hercegowiną, Czarnogórą, Serbią, Słowenią i Węgrami.

Gospodarka

Gospodarka Chorwacji bazuje przede wszystkim na usługach, głównie turystyce oraz w mniejszym stopniu na przemyśle lekkim i spożywczym. Chorwacja posiada mało surowców mineralnych. Do głównych gałęzi przemysłu należą: hutnictwo żelaza i aluminium przemysł stoczniowy oraz petrochemiczny.

Kultura

W Chorwacji swój wpływ zaznaczają kultury zachodnioeuropejska, śródziemnomorska oraz słowiańska. Można zwiedzać wiele pozostałości imperium rzymskiego np. pałac cesarza Dioklecjana w Splicie czy amfiteatr w Puli. Wśród znanych malarzy chorwackim są Ivan Generalić, Charles Billicha, Ivan Lacković-Croata. Poza tym do grona sławnych Chorwatów należy również Faust Vrančić (wynalazca spadochronu, filozof i leksykograf) oraz Ivan

Meštrović – rzeźbiarz i architekt, jeden z największych współczesnych światowych artystów, znany ze swych dzieł np. Studni Życia w Zagrzebiu czy Indian w Chicago.

Warto zobaczyć

- Split – znajduje się na liście UNESCO. Wrażenie robią pozostałości Pałacu Dioklecjana, który jest jednym z najciekawszych dzieł architektury późnego antyku.
- Dubrownik – „Perła Adriatyku” - stare miasto wpisane na listę UNESCO.
- Rovinj – malownicze miasteczko z katedrą św. Eufemii, nazywane chorwackim Saint Tropez. Leży na zachodnim brzegu Istrii.
- Park narodowy Jeziora Plitwickie (na liście UNESCO) – kompleks 16 jezior krasowych połączonych ponad 90 wodospadami.

Chorwacja

Populacja 4 076 246

Powierzchnia 56 594 km²

PKB per capita 12 593 EUR

Hum to najmniejsze miasto
na świecie zamieszkane
przez 23 osoby.

Dalmatyńczyki
pochodzą z
chorwackiego
regionu Dalmacja.

Chorwacka waluta „kuna”
wzięła swoją nazwę od skór
kun leśnych, które w
średniowieczu były używane
jako waluta.

Krawat został
wynaleziony w
Chorwacji i lokalnie
nazywany jest
„kravata”.

Zródło: Chorwackie Biuro Statystyk – 2018

Narodowe potrawy

Jedzenie w Chorwacji jest bardzo urozmaicone, od świeżych ryb i owoców morza na wybrzeżu do potraw środkowoeuropejskich, takich jak gulasz w głębi lądu. Najczęściej podawanymi potrawami mięsnymi jest meso sa žara – mięso z grilla (najczęściej wieprzowina), miješano meso – kilka rodzajów mięsa z warzywami, ražnjiei (szaszłyk), pljeskavica (kotlet mielony z 3 rodzajów mięsa). Duży jest wybór potraw rybnych, w wielu restauracjach można zjeść brodet z kilku gatunków ryb w sosie.

Źródła:

<http://www.consilium.europa.eu/pl/council-eu/presidency-council-eu/>

<https://eu2020.hr/>

<https://www.euractiv.pl/section/instytucje-ue/interview/chorwacka-prezydencja-w-ue-nie-tylko-rozszerzenie-na-balkany-zachodnie/>

<https://osha.europa.eu/pl/about-eu-osha/what-we-do/how-we-work/european-presidency>

Kraje Unii Europejskiej, Europe Direct-Poznań, ISBN 978-83-89333-65-0, Poznań 2017

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej

Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europa-direct.poznan.pl

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

